I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

PREPORUKE

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

PREPORUKA VIJEĆA

od 5. travnja 2022.

o mobilnosti mladih volontera u Europskoj uniji

(Tekst značajan za EGP)

(2022/C 157/01)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 165. i 166.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

1. Predsjednica Europske komisije u govoru o stanju Europske unije ([1]) 15. rujna 2021. najavila je da će Europska komisija predložiti da 2022. bude Europska godina mladih, „u kojoj će mladi, koji su toliko dali za druge, biti na prvom mjestu". Među ostalim, cilj je Europske godine mladih „podupirati mlade da bolje razumiju javne politike na razini Unije i na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te aktivno promicati različite prilike koje im te politike pružaju kako bi se podržao njihov osobni, društveni, ekonomski i profesionalni razvoj u zelenom, digitalnom i uključivom svijetu, nastojeći pritom ukloniti preostale prepreke tome" ([2]).

2. Kako je istaknuto u Rezoluciji Europskog parlamenta o utjecaju bolesti COVID-19 na mlade i sport (2020/2864 (RSP)) ([3]), mladi su bili glavni pokretači solidarnih akcija za odgovaranje na potrebe njihovih zajednica u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, od vođenja kampanja za podizanje svijesti do rada na prvoj liniji u sklopu Europskih snaga solidarnosti i drugih volonterskih inicijativa.

3. Volontersko djelovanje mladih u okviru Europskih snaga solidarnosti i drugih programa konkretni je učinak preambule Ugovora o Europskoj uniji (UEU), u kojoj je istaknuta želja potpisnika za produbljivanjem solidarnosti među narodima Europe, članka 2. UEU-a, u kojem se navodi da je solidarnost jedna od zajedničkih vrijednosti država članica, i članka 3. UEU-a, u kojem se navodi da je cilj Unije promicanje mira, njezinih vrijednosti i dobrobiti njezinih naroda. Volonterska djelovanja mladih u okviru humanitarne pomoći doprinose promicanju mira u Europi i svijetu te poštovanju ljudskog dostojanstva i ljudskih prava.

([1]) https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_hr_0.pdf

([2]) Odluka (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.) (SL 462, 28.12.2021., str. 1).

([3]) Usvojeni tekstovi – Utjecaj COVID-a 19 na mlade i sport – srijeda, 10. veljače 2021. (europa.eu)

4. Iskustva s Europskom volonterskom službom (1996.–2018.) i Europskim snagama solidarnosti pokazala su da, iako je riječ o uspješnim inicijativama, postoji potreba za dodatnim olakšavanjem transnacionalnog volontiranja, posebno kad je riječ o mladima s manje mogućnosti. U tom je kontekstu Vijeće pozvalo na preispitivanje Preporuke Vijeća od 20. studenoga 2008. o mobilnosti mladih volontera u Europskoj uniji („Preporuka Vijeća iz 2008.") kako bi europski programi za mlade imali veći potencijal za dopiranje do mladih i pružanje pomoći u izgradnji zajednice ([4]). To je posebno izraženo u Prilogu 4. Planu rada za strategiju EU-a za mlade za razdoblje 2019.–2027. Nadalje, u Izvješću Komisije o provedbi strategije EU-a za mlade od 14. listopada 2021 ([5]). upućuje se na preispitivanje Preporuke Vijeća iz 2008.

5. Većina pitanja istaknutih u Preporuci Vijeća iz 2008. i dalje je ključna te je zadržana u ovom Prijedlogu. Preporuku Vijeća iz 2008. trebalo bi ažurirati zbog nekoliko novosti u odnosu na 2008. Jedna je od tih novosti pokretanje programa Europskih snaga solidarnosti 2016. i uspostava novih nacionalnih programa i aktivnosti volontiranja, koji obuhvaćaju i transnacionalne elemente ([6]) te ponekad pružaju vrlo slične prilike za mlade. U strategiji Europske unije za mlade za razdoblje 2019.–2027 ([7]). države članice i Komisija pozivaju se da u okviru svojih područja nadležnosti „nastoje postići komplementarnost i sinergije između EU-ovih instrumenata financiranja te nacionalnih, regionalnih i lokalnih programa".

6. U evaluaciji strategije EU-a za mlade i Preporuke Vijeća iz 2008 ([8]). utvrđeno je da je potreba za uključivanjem osoba u nepovoljnom položaju 2015. još veća nego 2008. Ostale utvrđene potrebe koje nisu razmotrene u Preporuci iz 2008. odnosile su se na osiguranje kvalitete za projekte volontiranja, mogućnosti izgradnje kapaciteta za organizacije i bolje praćenje provedbe Preporuke. Stručna skupina osmislila je dodatne preporuke za politike ([9]), kojima su obuhvaćeni i razmjena znanja i umrežavanje, pristup volontiranju, administrativne prepreke, informiranost, priznavanje, digitalno volontiranje i okolišni kontekst te na kojima se temelji predložena preporuka.

7. Od 2008. različite krize ostavile su ozbiljne posljedice, među ostalim i na transnacionalnu fizičku mobilnost volontera. U pandemiji bolesti COVID-19 pokazalo se koliko je važno osigurati zaštitu, sigurnost te fizičko i mentalno zdravlje svih sudionika u svakom trenutku, među ostalim uz pomoć mjera za upravljanje potencijalnim utjecajem nepredviđenih okolnosti. Nadalje, koncept „transnacionalnog volontiranja" u praksi se dugo odnosio isključivo na aktivnosti koje uključuju fizičku mobilnost volontera. Međutim, s tehnološkim napretkom i u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 pojavili su se novi trendovi u području volontiranja. Pokazalo se da digitalno volontiranje može nadopuniti fizičku mobilnost ili biti opcionalni oblik volontiranja za mlade koji ne

([4]) SL C 456, 18.12.2018., str. 1.

([5]) Izvješće Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o provedbi strategije EU-a za mlade (2019.–2021.), COM(2021) 636 final.

([6]) Uredba (EU) 2021/888 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Europske snage solidarnosti. Aktivnosti volontiranja mogu se odvijati u zemljama koje nisu članice EU-a:
– kako je predviđeno člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/888, „[v]olontiranje u okviru tematskog područja ‚sudjelovanje mladih u aktivnostima solidarnosti' [može se] odvijati u zemlji koja nije zemlja boravišta sudionika (‚prekogranično volontiranje') ili u zemlji boravišta sudionika (‚volontiranje unutar zemlje')". Zemlja koja nije zemlja boravišta sudionika može biti treća zemlja pridružena Programu ili druga zemlja sudionica,
– kako je predviđeno člankom 10. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/888, „[v]olontiranje u okviru Europskog volonterskog tijela za humanitarnu pomoć može se odvijati samo u onim regijama trećih zemalja [...] u kojima se odvijaju aktivnosti i operacije humanitarne pomoći [...] i u kojima nisu u tijeku međunarodni ili nemeđunarodni oružani sukobi."
Nadalje, kako je predviđeno člankom 2. stavkom 3., sudjelovanje u Programu otvoreno je i za državljane trećih zemalja „koji zakonito borav[e] u državi članici, trećoj zemlji pridruženoj Programu [...] ili nekoj drugoj zemlji sudionici na temelju ove Uredbe".

([7]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1578414694481&from=HR

([8]) *Evaluation of the EU Youth Strategy and the Council Recommendation on the mobility of young volunteers* (Evaluacija strategije EU-a za mlade i Preporuke Vijeća o mobilnosti mladih volontera), 2016.

([9]) *Promoting the mobility of young volunteers and cross-border solidarity, a practical toolbox for actors and stakeholders in the field of youth and recommendations for policymakers* (Promicanje mobilnosti mladih volontera i prekogranične solidarnosti: praktični alati za aktere i dionike u području mladih i preporuke za tvorce politika), izvješće stručne skupine koju je osnovala Europska komisija radi potpore postupku preispitivanja Preporuke Vijeća iz 2008. o mobilnosti mladih volontera, 2021. (rad proveden u razdoblju od rujna 2019. do rujna 2020.).

mogu fizički putovati. Jasno se pokazalo i da je međugeneracijska dimenzija volontiranja važna u suočavanju s demografskim izazovima našeg društva. Zabrinutost u vezi s okolišem i klimatskim promjenama prioritet je političkog programa EU-a i mora se odražavati u aktivnostima koje uključuju transnacionalnu mobilnost.

8. U Komunikaciji Europske komisije o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025 ([10]). naglašena je važnost uključivosti, kvalitete i priznavanja prekograničnih iskustava u okviru Europskih snaga solidarnosti. Jamstva kvalitete dostupnih prilika i predviđanje odgovarajuće potpore za sudionike u svakoj fazi njihova volonterskog iskustva preduvjet su koji omogućuje da aktivnosti volontiranja budu korisne i zajednicama i mladim volonterima.

9. Vijeće je u Rezoluciji Vijeća o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire (2021.–2030.) u okviru prioritetnog područja 1. strateškog okvira potvrdilo da su „[p]oticanje, vrednovanje i priznavanje neformalnog učenja, uključujući volontiranje, te jačanje uključivosti, kvalitete i priznavanja prekograničnih aktivnosti u području solidarnosti" konkretno pitanje koje zahtijeva mjere.

10. Mladima zainteresiranima za iskustvo transnacionalnog volontiranja već je pri početku teško pronaći jasne informacije o statusu i pravima volontera, koje bi se trebale objavljivati na namjenskim nacionalnim internetskim stranicama kako bi mladi prije početka volontiranja doznali na koji će način transnacionalne aktivnosti volontiranja utjecati na njihova prava na socijalno osiguranje u državi članici domaćinu te u državi članici njihova uobičajenog boravišta ([11]). U skladu s Uredbom (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. listopada 2018. o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika za pristup informacijama, postupcima, uslugama podrške i rješavanja problema Komisija i države članice već su obvezne građanima EU-a putem interneta pružati korisnicima prilagođene informacije o pravima, obvezama i pravilima utvrđenima u pravu Unije i nacionalnom pravu u području volontiranja u drugoj državi članici ([12]).

11. Mnoga pitanja koja se odnose na transnacionalnu mobilnost ne mogu se rješavati samo na nacionalnoj razini jer aktivnosti uključuju i države članice pošiljateljice i države članice domaćine. Administrativni i pravni okviri za volontiranje mogu se razlikovati među državama članicama. Sveobuhvatne informacije prilagođene mladima koje se odnose na nacionalne pravne i administrativne propise kojima se uređuje volontiranje, osobito informacije o socijalnom osiguranju u državi članici pošiljateljici i državi članici domaćinu, vrlo su važne za mlade koji se žele uključiti u transnacionalnu volontersku aktivnost.

12. U Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija pod naslovom „Akcijski plan za integraciju i uključivanje za razdoblje 2021.–2027." ([13]) prepoznata je uloga volontiranja u integraciji i uključivanju osoba s manje mogućnosti. Za mnoge od njih aktivnosti volontiranja mogu biti najpristupačniji način za uključivanje u prekograničnu mobilnost, osobito u obliku kratkoročnog volontiranja ili volontiranja u skupinama ili timovima.

13. Državljani trećih zemalja mogu se suočiti s administrativnim i praktičnim preprekama prekograničnom volontiranju ako trebaju podnijeti zahtjev za vizu za kratkotrajni ili dugotrajni boravak ili boravišnu dozvolu u svrhu volontiranja u drugoj državi članici. Direktivom (EU) 2016/801 uređuju se uvjeti za dobivanje vize za dugotrajni boravak ili boravišne dozvole radi prihvata u državi članici EU-a u svrhu volontiranja. Međutim, ona ne sadržava odredbe o mobilnosti volontera iz trećih zemalja unutar EU-a.

([10]) Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025., COM(2020) 625 final; dostupno na EUR-Lex – 52020DC0625 – HR – EUR-Lex (europa.eu)

([11]) Treba podsjetiti na to da je u Uredbi (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti predviđena koordinacija prava na socijalnu sigurnost, uključujući davanja za slučaj bolesti, u prekograničnim situacijama i da se ona primjenjuje na volontere koji se kreću između država članica.

([12]) SL L 295, 21.11.2018., str. 32., Prilog I., odjeljak E. Provedeno putem portala „Vaša Europa": Vaša Europa (europa.eu)

([13]) COM(2020) 758 final.

14. Ishodi učenja stečeni tijekom volontiranja volonterima pomažu pronaći zaposlenje. Postoje nacionalni okviri i okviri EU-a (tj. Youthpass ([14]) i Europass ([15])) kojima se podupiru utvrđivanje, dokumentiranje i vrednovanje ishoda učenja u okviru aktivnosti volontiranja. Vijeće je u Preporuci od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja ([16]) pozvalo poslodavce, mlade i organizacije civilnog društva da promiču i olakšaju utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja stečenih na radu ili u aktivnostima volontiranja. U evaluaciji ([17]) Preporuke Vijeća iz 2012. utvrđena su područja u kojima je potrebno dodatno djelovanje kako bi se postigli ciljevi iz te preporuke i kako bi se ljudima omogućio pristup brojnijim i boljim prilikama za vrednovanje, čime bi im se omogućili pristup daljnjem učenju i primjena vještina u europskom društvu i na tržištu rada. U Odluci o Europassu od 18. travnja 2018. volonteri su definirani kao jedna od ciljnih skupina.

15. Zbog razvoja stanja od 2008., dokaza o preprekama transnacionalnom volontiranju i preporuka politike stručne skupine u pogledu promicanja mobilnosti mladih volontera potrebna je nova preporuka Vijeća o volontiranju radi olakšavanja i poboljšanja kvalitete transnacionalnog volontiranja mladih te poticanja uzajamnog učenja, umrežavanja i sinergija između programa i aktivnosti volontiranja u državama članicama i Europskih snaga solidarnosti.

16. Ovom se Preporukom u potpunosti poštuju načela supsidijarnosti i proporcionalnosti,

PREPOZNAJE DA:

17. Za potrebe ove Preporuke primjenjuje se ista definicija „volontiranja” kao u Uredbi (EU) 2021/888 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Europske snage solidarnosti, a prema kojoj se volontiranje odnosi na aktivnost solidarnosti koja se odvija u trajanju do 12 mjeseci kao dobrovoljna neplaćena ([18]) aktivnost kojom se doprinosi ostvarenju općeg dobra. Ako su u transnacionalnim programima država članica predviđene aktivnosti solidarnosti u trajanju duljem od 12 mjeseci koje inače odgovaraju definiciji volontiranja, one se smatraju volontiranjem za potrebe ove Preporuke i stoga su uključene u njezino područje primjene.

18. Volontiranje mladih u skladu s ovom Preporukom uključuje volontiranje državljana EU-a ili državljana trećih zemalja koji borave u jednoj državi članici i odlaze u drugu državu članicu u svrhu volontiranja koje se provodi u EU-u u okviru programa Europskih snaga solidarnosti ili bilo kojeg nacionalnog programa ili aktivnosti prekograničnog volontiranja u državama članicama. U okviru mjera koje kao odgovor na ovu Preporuku poduzimaju države članice i Komisija trebalo bi, u mjeri u kojoj je to moguće, uzeti u obzir i aktivnosti volontiranja između država članica i trećih zemalja. Aktivnosti volontiranja ne smiju negativno utjecati na potencijalno ili postojeće plaćeno zaposlenje niti bi se trebale shvatiti kao zamjena za takvo zaposlenje. Izrazi „mladi” odnosi se na dobnu skupinu od 18 do 30 godina.

19. Mladi s manje mogućnosti znači mladi koji zbog gospodarskih, socijalnih, kulturnih, geografskih ili zdravstvenih razloga, zbog svojeg migrantskog podrijetla, razloga kao što su invaliditet ili poteškoće u učenju ili zbog bilo kakvog drugog razloga, uključujući razlog koji bi mogao dovesti do diskriminacije na temelju članka 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nailaze na prepreke koje im onemogućuju djelotvoran pristup mogućnostima ([19]).

([14]) Youthpass je glavni instrument za priznavanje i potvrđivanje dostupan svim sudionicima programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti kako bi se odrazio postupak učenja i dokumentirali ishodi njihova učenja u potvrdi Youthpass.

([15]) Odlukom (EU) 2018/646 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 2241/2004/EZ (SL L 112, 2.5.2018., str. 42) uspostavlja se europski okvir za potporu transparentnosti i razumijevanju vještina i kvalifikacija stečenih u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, među ostalim i s pomoću praktičnog iskustva, mobilnosti i volonterskog rada.

([16]) SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

([17]) *Evaluation of the EU Youth Strategy and the Council Recommendation on the mobility of young volunteers (Evaluacija strategije EU-a za mlade i Preporuke Vijeća o mobilnosti mladih volontera) (europa.eu)*, 2016.

([18]) Volonteri nisu plaćeni za svoje vrijeme, no mogu im se pokriti troškovi, koji su obično ograničeni na troškove putovanja, hrane ili smještaja i/ili druge manje osobne troškove.

([19]) Vidjeti istu definiciju u Uredbi (EU) 2021/888, članak 2. točka 4.

PREPORUČUJE DRŽAVAMA ČLANICAMA DA:

i dalje promiču transnacionalno volontiranje u Europi i šire, uzimajući u obzir nacionalne okvire i zakonodavstvo u području aktivnosti volontiranja te opće nacionalne prioritete država članica, postojeće lokalne mogućnosti i režime javnih rashoda,

u tu svrhu olakšaju sljedeće pravce djelovanja:

20. razmatranje mjera kojima se doprinosi primjerenom i jasnom zakonodavnom i provedbenom okviru za zdravlje, zaštitu i sigurnost sudionika u transnacionalnim aktivnostima volontiranja ili kojima se zadržava taj okvir:

a) osiguravanjem da svi volonteri imaju pravo na socijalno osiguranje u državi članici, u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti;

b) podupiranjem organizatora uključenih u provedbu aktivnosti volontiranja u uspostavi jasnih i pouzdanih postupaka za pružanje skrbi i pomoći volonterima u slučaju kriza, izvanrednih situacija i drugih nepredviđenih okolnosti;

21. pružanje pristupačnih informacija i upoznavanje volontera s njihovim pravima kako je propisano u prethodno navedenom namjenskom okviru, posebno:

a) osiguravanjem nacionalne internetske stranice, koja je u skladu sa zahtjevima Direktive o pristupačnosti interneta ([20]), radi pružanja praktičnih, pristupačnih i sveobuhvatnih informacija za volontere povezanih s nacionalnim pravnim i administrativnim propisima kojima se uređuju volontiranje i utjecaj volontiranja u drugoj državi članici na postojeća i buduća prava ([21]) volontera na socijalno osiguranje (za volontere koji dolaze i za one koji odlaze volontirati u neku državu članicu EU-a);

b) podupiranjem pružatelja informacija za mlade putem poticanja osposobljavanja u području izrade informacija prilagođenih mladima u vezi s nacionalnim pravnim i administrativnim propisima kojima se uređuje volontiranje;

c) poticanjem suradnje s uspostavljenim mrežama i službama kao što je ERYICA u izradi takvih informacija;

d) poticanjem organizatora postojećih nacionalnih programa i aktivnosti prekograničnog volontiranja na to da upućuju na relevantne nacionalne i europske internetske stranice ([22]) na kojima volonteri mogu doći do informacija o svojim pravima, obvezama i primjenjivim pravilima u pogledu volontiranja u drugoj državi članici;

22. povećanje kvalitete mogućnosti volontiranja podupiranjem organizatora aktivnosti volontiranja u njihovim nastojanjima da izgrade kapacitete. To se osobito može postići:

a) poticanjem organizatora u državama članicama pošiljateljicama i primateljicama na suradnju, među ostalim pružanjem dostatnih informacija o aktivnosti volontiranja, njezinim organizatorima i volonteru, kako bi se objema stranama omogućilo da donesu utemeljenu odluku o održivosti aktivnosti i ispune sve zakonske zahtjeve;

b) poticanjem organizatora aktivnosti volontiranja na to da se usmjere na kvalitetu, među ostalim tako da organizaciju aktivnosti volontiranja temelje na analizi kojom se podupiru utvrđene potrebe i koja dovodi do povoljnih ishoda u lokalnim zajednicama;

c) poticanjem organizatora aktivnosti volontiranja na to da se usmjere na dimenziju učenja aktivnosti volontiranja, uključujući učenje jezika u okviru transnacionalnog volontiranja;

([20]) Direktiva (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora (SL L 327, 2.12.2016 str. 1).

([21]) Uključujući informacije o postupcima za podnošenje zahtjeva za europsku karticu zdravstvenog osiguranja (EHIC) i detaljne informacije o tome što je pokriveno nacionalnim sustavima zdravstvene skrbi.

([22]) Višejezični portal „Vaša Europa” u skladu s Uredbom (EU) 2018/1724, SL L 295; odjeljak Youth Wiki Europskog portala za mlade; informacije na portalu europa.eu, npr. o europskoj kartici zdravstvenog osiguranja: Podnošenje zahtjeva za karticu – Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost – Europska komisija (europa.eu)

d) podupiranjem organizatora aktivnosti volontiranja u okviru sustavnije i općenitije primjene postojećih nacionalnih okvira ili okvira EU-a (tj. platforme Youthpass i Europass) radi potpore utvrđivanju, dokumentiranju i vrednovanju ishoda učenja u okviru aktivnosti volontiranja;

e) prepoznavanjem toga da je rad s mladima glavni promicatelj mogućnosti volontiranja i jedno od glavnih sredstava za kvalitetan razvoj aktivnosti volontiranja u EU-u, čime se doprinosi provedbi Europske agende za rad s mladima ([23]);

f) promicanjem prekogranične mobilnosti onih koji su aktivni u radu s mladima i u organizacijama mladih;

g) podupiranjem osposobljavanja osoba koje rade s mladima i organizatora aktivnosti volontiranja i prepoznavanjem njihove ključne uloge u praćenju i usmjeravanju mladih volontera na temelju visokokvalitetnog volonterskog iskustva;

h) poticanjem organizatora transnacionalnih aktivnosti volontiranja na to da se prijave za dobivanje oznake kvalitete u okviru programa Europskih snaga solidarnosti;

i) razvojem i promicanjem općih standarda kvalitete za volontiranje na temelju sveobuhvatnog sustava mjera kvalitete, potpore, uključivanja i certificiranja iz Uredbe (EU) 2021/888 ([24]), kad je god to izvedivo u nacionalnom kontekstu;

j) donošenjem mjera kojima bi se osiguralo da se aktivnosti volontiranja ne mogu smatrati zamjenom za zaposlenje;

23. osiguravanje da pristup transnacionalnim aktivnostima volontiranja bude realistična prilika za sve mlade ljude, uključujući one s manje mogućnosti, među ostalim:

a) podupiranjem stvaranja i/ili rada nacionalnih pristupnika te regionalnih i lokalnih struktura kao što su infrastrukture za rad s mladima i informacijski centri za mlade, ako postoje, radi pružanja informacija i smjernica o postojećim mogućnostima volontiranja, u oblicima koji su pristupačni osobama s invaliditetom, mladim potencijalnim volonterima, uključujući mlade s manje mogućnosti, civilnom društvu/organizacijama za solidarnost i drugim dionicima u tom području, pri čemu te strukture mogu uključivati mreže bivših studenata (kao što je EuroPeers) i lokalne osobe koje rade s mladima tako da se iskoriste njihovi kapaciteti za osnaživanje i podupiranje potencijalnih kandidata za volontiranje te prema potrebi mogu surađivati s nacionalnim agencijama koje provode program Europskih snaga solidarnosti;

b) olakšavanjem pristupa iskustvima transnacionalnog volontiranja za mlade s manje mogućnosti tako da se promiču ciljane i pristupačne informacije te da relevantne organizacije i mreže ([25]) provode aktivnosti informiranja, npr. Eurodesk i ERYICA, među ostalim stvaranjem svijesti o važnosti međukulturnih kompetencija i učenja jezika kao odskočne daske za transnacionalnu mobilnost;

c) osiguravanjem toga da se organizatore aktivnosti volontiranja potiče na promicanje socijalne uključenosti, među ostalim pružanjem razumnog i prikladnog smještaja koji je pristupačan mladima, osobito onima s invaliditetom;

d) podupiranjem organizatora aktivnosti volontiranja u razvoju aspekata uključivanja mladih s manje mogućnosti u svoje projekte ([26]), među ostalim i tako da ih se poveže sa stručnjacima službi zaduženih za promicanje socijalne uključenosti koji bi ih mogli poduprijeti i osposobiti;

([23]) Rezolucija Vijeća i predstavnikâ vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o okviru za uspostavu Europske agende za rad s mladima (2020/C 415/01).

([24]) Uredba (EU) 2021/888 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Europske snage solidarnosti i o stavljanju izvan snage uredaba (EU) 2018/1475 i (EU) br. 375/2014 (SL L 202, 8.6.2021., str. 32.).

([25]) Smjernice o tome kako to postići dostupne su u Strategiji za uključivanje i raznolikost programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_hr

([26]) U skladu sa strategijama EU-a o jednakosti i okvirima EU-a za politiku uključivanja usmjerenima na određene diskriminirane skupine i skupine u nepovoljnom položaju koji su doneseni u razdoblju 2020.–2021.: Akcijskim planom EU-a za antirasizam za razdoblje 2020.–2025. (COM(2020) 565 final, 18. rujna 2020..), strateškim okvirom EU-a za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma (COM(2020) 620 final, 7. listopada 2020..), strategijom za ravnopravnost LGBTIQ osoba (COM(2020) 698 final, 12. studenoga 2020..), akcijskim planom za integraciju i uključivanje (COM(2020) 758 final, 24. studenoga 2020..) i strategijom o pravima osoba s invaliditetom (COM(2021) 101 final, 3. ožujka 2021..).

e) pružanjem ciljane potpore za razvoj aktivnosti volontiranja, osobito promicanjem uključivanja, jednakosti i osnaživanja skupina u nepovoljnom položaju ili skupina izloženih riziku od diskriminacije, te poticanjem mladih volontera iz takvih zajednica na to da volontiraju i djeluju kao širitelji informacija ili čak kao uzori u vlastitoj zajednici;

f) podupiranjem relevantnih organizacija i mreža u promicanju lokalnih aktivnosti volontiranja (uključujući kratkoročne aktivnosti volontiranja, aktivnosti volontiranja u nepunom radnom vremenu i volontiranje u skupinama) kao potencijalnog prvog koraka prema sudjelovanju u transnacionalnim aktivnostima i pružanjem dodatne ciljane potpore za razvoj mogućnosti volontiranja za mlade koji zbog različitih razloga ne mogu sudjelovati u fizičkoj transnacionalnoj mobilnosti, primjerice pružanjem, među ostalim, digitalnih mogućnosti volontiranja;

g) daljnjim promicanjem postojećih transnacionalnih alata koji mogu olakšati mobilnost mladih, kao što su kartice mobilnosti, i poticanjem njihove upotrebe u svim transnacionalnim aktivnostima volontiranja ([27]);

h) ako je to moguće i ne dovodeći u pitanje schengensku pravnu stečevinu i pravo Unije o ulasku i boravku državljana trećih zemalja, rješavanjem administrativnih i praktičnih problema koji državljanima trećih zemalja stvaraju teškoće pri dobivanju viza i/ili boravišnih dozvola u svrhu volontiranja;

24. širenje svijesti o prednostima aktivnosti volontiranja s pomoću informacija, smjernica i aktivnosti informiranja, među ostalim uključivanjem nacionalnih dionika u sektorima obrazovanja, osposobljavanja, zapošljavanja, socijalnih usluga i mladih. Trebalo bi posebno obratiti pozornost na to da se u jednakoj mjeri informiraju mladi s manje mogućnosti. To uključuje širenje informacija o tome da:

a) aktivnosti volontiranja omogućuju mladima da na konkretan način doprinose suočavanju s društvenim izazovima i pokažu solidarnost s osobama u ranjivom položaju;

b) iskustvo volontiranja pospješuje osobni, obrazovni, društveni, građanski i profesionalni razvoj mladih i pomaže im da razviju kompetencije koje su potrebne i cijenjene na tržištu rada;

c) postoje okviri za podupiranje utvrđivanja, dokumentiranja i vrednovanja ishoda učenja u okviru aktivnosti volontiranja (uključujući Youthpass i Europass);

25. podupiranje i promicanje aktivnosti izgradnje zajednice koje su povezane s volontiranjem, što uključuje:

a) poticanje na nacionalnoj razini rada mreža volontera, posebno onih koji sudjeluju u aktivnostima s dugoročnom vizijom, odnosno onima koje nisu povezane s pojedinačnim projektima ili ograničene trajanjem takvih projekata;

b) promicanje postojećih europskih mreža povezanih s volontiranjem, posebno Europske mreže solidarnosti i mreže EuroPeers, te drugih resursa i platformi dostupnih putem portala Europskih snaga solidarnosti na Europskom portalu za mlade;

c) poticanje bivših volontera na to da dijele svoja iskustva u okviru mreža mladih, obrazovnih ustanova i radionica u ulogama kao što su ambasadori ili članovi mreže te da osposobljavaju postojeće ili buduće volontere;

d) poticanje organizatora aktivnosti volontiranja na to da podupiru volontere u njihovoj integraciji u zajednicu domaćina za vrijeme aktivnosti volontiranja te da nastave s aktivnostima volontiranja i nakon povratka kući, s posebnim naglaskom na pružanju pomoći mladima s manje mogućnosti;

26. istraživanje novih trendova te alternativnih dimenzija i oblika volontiranja, među ostalim:

a) promicanjem ispitivanja oblika te prikupljanjem dokaza o digitalnom volontiranju u transnacionalnom kontekstu kao dopuni fizičkoj mobilnosti ili čak kao samostalnom obliku aktivnosti volontiranja;

([27]) To se već pokazalo dobrom praksom u nekadašnjoj Europskoj volonterskoj službi; Europske snage solidarnosti sada svakom volonteru besplatno izdaju Europsku karticu za mlade.

b) priznavanjem vrijednosti međugeneracijskog volontiranja te promicanjem takvog oblika volontiranja kao vrijednog doprinosa izazovima s kojima se suočava društvo koje stari te načina uključivanja mladih u međugeneracijski dijalog, olakšavanja međugeneracijske razmjene znanja i poboljšanja socijalne kohezije;

27. stvaranje sinergija, komplementarnosti i kontinuiteta između postojećih programa i aktivnosti volontiranja na europskoj razini i na različitim razinama u državama članicama. To uključuje, na primjer:

a) razmjenu informacija među državama članicama o postojećim programima volontiranja, uključujući nacionalne programe i aktivnosti državnih službi, ako postoje, obavještavanje Europske komisije o takvim informacijama radi olakšavanja njihova objavljivanja na Europskom portalu za mlade i platformi Youth Wiki te razvoja primjera najbolje prakse;

b) razmatranje mjera kojima bi se promicao i podupirao prijenos primjera najbolje prakse među programima ili aktivnostima volontiranja;

28. podupiranje aktivnosti volontiranja kojima se pruža znatan doprinos suočavanju s klimatskim i okolišnim izazovima:

a) poticanjem integracije zelenih praksi u sve projekte i aktivnosti volontiranja te promicanjem ekološki održivog i odgovornog ponašanja među sudionicima i organizacijama sudionicima;

b) promicanjem smanjenja ekološkog otiska aktivnosti volontiranja, na primjer smanjenjem otpada, recikliranjem i, kad god je to moguće, upotrebom održivih prijevoznih sredstava;

c) promicanjem razvoja aktivnosti volontiranja u kojima se razmatraju teme zaštite okoliša, održivosti, klimatskih ciljeva te prevencije i oporavka od katastrofa;

29. uključivanje informacija o napretku u praćenju ove Preporuke u redovita ažuriranja u skladu sa strategijom EU-a za mlade, posebice na platformi Youth Wiki.

POZIVA KOMISIJU DA:

30. olakša razmjenu praksi među državama članicama o tome kako ukloniti prepreke koje mogu spriječiti mlade da sudjeluju u volontiranju, primjerice putem aktivnosti uzajamnog učenja, stručnih skupina Komisije ili platforme za strategiju EU-a za mlade;

31. podupre države članice u slijeđenju ove Preporuke u okviru mehanizama i alata za suradnju iz strategije EU-a za mlade, Europske agende za rad s mladima i programâ EU-a za mlade, naročito programa Europskih snaga solidarnosti;

32. olakša uzajamno učenje i razmjene među državama članica i svim relevantnim dionicima na različitim razinama u okviru aktivnosti kao što su uzajamno učenje, uzajamno savjetovanje, djelovanje stručnih skupina, umrežavanje i drugi oblici suradnje, među ostalim i s usmjerenošću na sinergije i komplementarnosti između programa i aktivnosti na razini EU-a i na nacionalnoj razini, uključujući nacionalne programe državnih službi ako postoje te da u tu svrhu iskoristi postojeće instrumente kao što su Youth Wiki i Europski portal za mlade, u čijem okviru se mogu razmjenjivati materijali i znanja među državama članicama i nevladinim organizacijama na različitim razinama;

33. istraži nove trendove u području volontiranja i nove oblike volontiranja kojima se poštuju osnovna načela jednakih mogućnosti i nediskriminacije, pristupačnosti, uključivosti i visoke kvalitete aktivnosti i to prikupljanjem dokaza, razvojem primjera najbolje prakse i pripremom smjernica i priručnika, osobito u pogledu digitalnog ili kombiniranog te međugeneracijskog volontiranja;

34. promiče prilike za volontiranje mladih u Europi i širi informacije o njima, osobito za osobe s manje mogućnosti, preko Europskog portala za mlade, koji sadržava alat za prijavu aktivnosti solidarnosti u okviru programa Europskih snaga solidarnosti, te da u suradnji s državama članicama osigura da na tom portalu budu dostupne poveznice na relevantne nacionalne internetske stranice ([28]);

([28]) Zajedno s informacijama predviđenima u točki 2. podtočki (a) ove Preporuke te informacijama o nacionalnim programima ili aktivnostima volontiranja.

35. proširuje, promiče i podržava upotrebu postojećih alata EU-a kojima se podupire vrednovanje ishoda neformalnog i informalnog učenja, a posebno upotrebu platformi Youthpass i Europass, među ostalim putem europskih digitalnih vjerodajnica za učenje;

36. podupire istraživanja i prikupljanje podataka o dugoročnom utjecaju aktivnosti volontiranja i solidarnosti na pojedince, organizacije i društvo, među ostalim o stečenom iskustvu i uvidima u pogledu utjecaja pandemije bolesti COVID-19 na sektor volontiranja i njegove spremnosti za slične krize, u okviru studija, anketa, statistike, istraživanja i analize podataka;

37. s pomoću internetske platforme Youth Wiki prikuplja informacije o napretku država članica u praćenju ove Preporuke;

38. izvješćuje o primjeni ove Preporuke Vijeća u kontekstu rada na provedbi strategije EU-a za mlade i strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire.

Ovom se Preporukom zamjenjuje Preporuka Vijeća od 20. studenoga 2008. o mobilnosti mladih volontera u Europskoj uniji.

Sastavljeno u Luxembourgu 5. travnja 2022.

Za Vijeće
Predsjednica
R. BACHELOT-NARQUIN